



Maak uw hond weerbaar  
tegen harde geluiden

# KNAL PANG!

Het is normaal dat een hond schrikt van een raar of hard geluid, maar het is niet goed als hij in die angst blijft hangen en knallen of andere herrie zijn leven gaan beheersen. Maak uw hond daarom weerbaar, zeker nu het luidruchtige oud en nieuw weer voor de deur staat!

TEKST MARTIN GAUS FOTOGRAFIE ESIGHT/ERIK LAM



Nare gebeurtenissen horen bij het leven. Hoezeer we onze hond ook willen beschermen tegen nare dingen, helemaal lukken zal dat nooit. We kunnen hem daar wel op voorbereiden, door hem bestand te maken tegen de stress die ze opleveren. Dat begint al in zijn jeugd.

#### **ACH GOSSIE...**

Pups zijn vertederende wolbaaltjes die het beste in ons oproepen. We hebben de neiging hun leventjes zo prettig en makkelijk mogelijk te maken. Is er een bal onder een stoel gerold en kan de pup er moeilijk bij? We pakken de bal. Wil de pup op de bank klimmen, maar zijn z'n pootjes net te kort? We geven hem een kontje. Schrikt hij van het geluid van de vuilcontainer die de burens aan de straat zetten? We pakken hem op en troosten hem. Dat is allemaal heel goed bedoeld, maar in feite maakt het de pup zeer kwetsbaar, omdat hij niet leert zijn eigen probleempjes op te lossen en op een goede manier om te gaan met dingen die misschien vervelend zijn, maar nu eenmaal wel bij het leven van alledag horen.

#### **SCHRIKT HIJ?**

Als een pup schrikt van bijvoorbeeld zo'n vuilcontainer, is het zaak hem daar weer opnieuw mee in contact te brengen, net zolang totdat hij zijn angst voor het onbekende heeft overwonnen en met de situatie kan omgaan. Lijn hem aan, zodat hij niet kan vluchten. Vluchten neemt de angst namelijk niet weg. Integendeel: de pup leert steeds sneller te vluchten. Moedig de hond aan de vuilcontainer te onderzoeken. Dwing hem niet als hij angstig is, maar beloon ieder stapje richting de container. Raak zelf de container aan, onderzoek hem zogenaamd. Dat maakt pups nieuwsgierig.

Als u lawaai vermijdt, bereikt u het tegenovergestelde van wat u beoogt: de pup wordt steeds banger.

Is de pup niet echt bang, maar reageert hij alleen wat aarzelend, dan kunt u hem naar de container meenemen en hem er naast zetten. Doe ondertussen vrolijk. Het blijkt dat bij een lichte angst voor iets nieuws het beter is het min of meer af te dwingen dat de hond er contact mee heeft, dan die lichte aarzelendheid zo serieus te nemen dat het tot ongekende proporties aanzwelt. Zorg wederom dat de pup niet kan vluchten, houd hem aangeliend of op de arm.

#### **Problemen oplossen**

Veel beter dan alle goedbedoelde bemoeienis om probleempjes voor te zijn of op te lossen, is het om een pup juist met opzet in – uiteraard kleine – problemen te brengen. Laat hem bijvoorbeeld lopen over een laag, wiebelend plankje waar hij vast een keer vanaf zal vallen, maar dat maakt niet uit, daar leert hij juist van. Pups zijn bestand tegen dat soort indrukken en volharden, net zoals een mensenpeuter pogingen tot lopen blijft doen, hoe vaak hij ook valt. Maak van stoelen, planken, stenen of boomstammetjes een soort doolhof, en laat de hond zelf de juiste weg vinden naar een speeltje, wat lekkers, of naar uzelf. Pups die een opleiding tot blindengeleidehond gaan volgen, worden ook zo met opzet geconfronteerd met allemaal vreemde situaties, die ze zelf moeten oplossen. Dat maakt ze inventief en vol zelfvertrouwen, en daardoor zijn ze een stuk beter bestand tegen omstandigheden die stress veroorzaken.

Hetzelfde doet u als uw pup schrikt van een brommer of vrachtwagen. Als u de drukte en het lawaai daarna vermijdt om hem niet bang te maken, bereikt u juist het tegenovergestelde van wat u beoogt: de pup wordt steeds wat banger. Lijn hem daarom aan of neem hem op uw arm, en breng uw pup zo regelmatig in de omstandigheden die hem schrik bezorgen. Het is heel belangrijk dat u niet weggaat zolang de pup nog bang is! U mag gerust wat verder weg blijven van de prikkel als hij op die plek nog niet te bang is, maar dan blijft u daar totdat de hond zich kan ontspannen. De volgende keer gaat u een stapje verder. Zo bouwt u aan een situatie die de pup aankan. Daardoor krijgt hij zelfvertrouwen.

#### **DONDERS EN KNALLEN**

Het donderen tijdens onweer is voor veel viervoeters een niet te begrijpen fenomeen. Sommige honden vinden het echt doodeng en springen bij hun eigenaar op schoot, om daar hevig bibberend te blijven liggen tot het gevaar geweken is. Of ze kruipen onder meubels en zijn daar met geen stok meer vandaan te krijgen. Hetzelfde kan gebeuren tijdens de jaarwisseling, oud en nieuw is voor veel honden absoluut geen feest. Al die onverwachte knallen, de vuurflitsen langs de hemel en de geur van vuurwerk, de meeste honden haten het. Ze vinden



het doodeng en hebben niet geleerd hoe ermee om te gaan, omdat het maar eens per jaar is.

Net als bij onweer komt vuurwerk onverwacht, u kunt niet een paar dagen lang een paar keer per dag onweer of vuurwerk bestellen. Daarom zult u voor het wegtrainen van gedonder en geknal gebruik moeten maken van een cd met allerlei verschillende geluiden erop. Zet die cd thuis gewoon op. Eerst zachtjes, zodat de pup er niet van schrikt, en in de volgende dagen langzaam steeds met wat meer



## Wacht niet met trainen tot het bijna oud en nieuw is, maar begin nu.

volume. Gedraag u volstrekt normaal, alsof al dat lawaai heel gewoon is en bij het leven hoort. Vooral rassen die erg gevoelig zijn voor lawaai en daar makkelijk een fobie voor ontwikkelen, zoals Collie-achtigen, zijn gebaat met zo'n langzame opbouw naar gewenning. Het is veel handiger om pups op jonge leeftijd bestand te maken tegen knallen en ze te leren ermee om te gaan dan af te wachten of de pup mogelijk bang voor onweer en vuurwerk wordt, want die angst laat zich veel lastiger wegtrainen.

### ANGST OMBUIGEN

Het is bij de meeste honden mogelijk om de paniek bij harde geluiden om te buigen naar acceptatie. Dat gaat het makkelijkst met de genoemde cd met bijvoorbeeld geluiden van onweer en vuurwerk erop. Door de cd eerst op een zeer laag volume af te spelen en onmiddellijk als het geluid te horen is met de hond te gaan spelen of hem iets heel erg lekkers te geven, is het goed mogelijk om geluiden een andere emotionele waarde te geven. Het lawaai wordt op deze manier het signaal tot iets leuks.

Vooropgesteld dat u dit echt in heel kleine stapjes opbouwt en niet te snel gaat omdat uw hond zo mooi progressie maakt, is dit de manier om honden te helpen hun angst voor bepaalde geluiden te overwinnen. Blijf met uw hond bezig zolang de cd aanstaat: al die tijd blijft u dus spelen of lekkers geven. Oefen kort, en vooral vaak. Een minuut of twee is genoeg, een keer of vijf per dag prima. Vaker mag ook, maar niet langer!

### NU BEGINNEN!

Omdat de training in kleine stapjes wordt opgebouwd en u vooral onder het niveau waar de

angst begint moet blijven, kunt u niet wachten met trainen totdat het bijna oud en nieuw is. U zult nu moeten beginnen. Dan heeft u alle kans dat uw hond vuurwerkbestendig is tegen de tijd dat het feest losbarst. Sommige hondenscholen geven vuurwerktraining in groepsverband. Dat is echter géén goede manier, omdat iedere hond zijn eigen niveau heeft waarop de angst begint en ook zijn eigen tempo waarin de angst overwonnen wordt. U kunt bij dit probleem beter de individuele hulp van een gedragstherapeut invoeren.

Sommige honden zijn niet alleen bang voor geluiden, maar ook voor de lichtflitsen die onweer en vuurwerk met zich meebrengen. U kunt dan niet alleen met een cd met geluiden, maar ook met een dvd met beelden trainen. Soms blijken zowel cd als dvd echter geen enkele indruk op de hond te maken: in zo'n geval heeft de hond zijn angst vooral

## Let op!

U kunt nooit voorkomen dat een hond schrikt van een onverwachte knal of gebeurtenis, wij doen dat ook. Het gaat erom dat hij daarvan niet in paniek raakt maar zich snel herstelt van die schrik, zich even uitschudt en weer overgaat tot de orde van de dag. U maakt hem stressbestendig, daar gaat het om.

aan de specifieke geur van onweer of vuurwerk gekoppeld. Omdat die geur niet valt te imiteren, kunt u de angst dan ook niet wegtrainen.

Als uw hond erg angstig is, kan medicatie hem helpen de jaarwisseling te overleven. Het is dan wel zaak in overleg met uw dierenarts het juiste middel te kiezen en dat van tevoren eerst uit te proberen,



## Is hij écht bang?

U kunt checken of een hond echt bang is, of dat er sprake is van aangeleerde angst. Veel gedrag ontstaat omdat het aandacht krijgt: als u uw hond troost, steeds naar hem kijkt en tegen hem praat als hij angstig gedrag vertoont, kán dat de reden zijn voor zijn angstige gedoe. U kunt ervan uitgaan dat zolang een hond lekkers aanneemt, hij in ieder geval niet heel erg bang is. Een hond die echt bang is eet niet, net zoals u geen trek heeft in een heerlijk gebakje als de zenuwen door uw keel vliegen.

## HEKEL AAN DECEMBER...

ALLE GOEDE VOORBEREIDINGEN, TRAININGEN EN MEDICATIE TEN SPIJT: VEEL HONDEN WORDEN OF BLIJVEN – VAAK NA EEN GEMEEN GEGOOID ROTJE – TÓCH BANG VOOR VUURWERK, BLIJKT UIT DE VELE TIENTALLEN REACTIES DIE WE VORIG JAAR ROND DIT ONDERWERP VAN U BINNENKREGEN.

- 'Ons oudste hondje is zo vreselijk bang voor vuurwerk, dat ze niet wil eten en niet meer naar buiten wil. Ons jongste hondje begint haar gedrag over te nemen. Wij hebben een hekel aan de decembermaand gekregen omdat onze hondjes zo vreselijk van streek zijn.'
- 'Afgelopen jaarwisseling dacht ik dat onze Border Collie het van angst zou begeven. Het is zo zielig, ik ga hem die dagen zelfs op de Veluwe of in Duitsland uitlaten, en dan nog. Als hij maar iets hoort, rent hij naar de auto.'
- 'Kalmeringsmiddelen helpen niet: onze hond zet zich er tegen af en gaat dan alsnog volledig door het lint. Ze rent dan zo hysterisch rond, dat ze niets of niemand meer ziet en zichzelf verwondt. Spelen doet ze niet, iets lekkers wil ze niet, je krijgt geen contact meer met haar.'
- 'Mijn Flatcoated Retrievers zijn gewend aan het schot, omdat we jachtraining met ze doen. Geknal betekent hier eigenlijk altijd feest: een dummy die geapporteerd mag worden. En juist de hond die daar helemaal verzot op is, verandert tijdens oud en nieuw in een doodsbang dier. Afgelopen jaar was het zo erg, dat ik dacht dat hij knock-out zou gaan.'
- 'Ik heb ooit van de dierenarts een middel gekregen, maar dat vond ik zo mogelijk nog zieliger. Het leek alsof mijn hond dronken was, en ook nog angstiger werd door het rare gevoel dat hij ervan kreeg.'
- 'Mijn hond heeft rond oud en nieuw dagenlang trillend en hyperventilerend in de douche gezeten. Ik zie zo vreselijk tegen die dagen op.'

zodat u met oud en nieuw niet voor verrassingen komt te staan. Sommige honden vinden het prettig om zich te verstoppen als ze bang zijn, bijvoorbeeld in hun bench. Dat voorkomt dat de hond in paniek door het huis rent, en het lijkt dan of hij de situatie beter aankan. Maar in feite leert hij niet om te gaan met de geluiden, maar heeft hij een manier gevonden om met zijn angst om te gaan. Dat is iets essentieel anders. Het is natuurlijk prettiger voor een hond als hij van zijn angst af is. 🐾

Kijk voor cd's met geluiden in de webshops van [www.martingaus.nl](http://www.martingaus.nl) of [www.tinley.nl](http://www.tinley.nl)